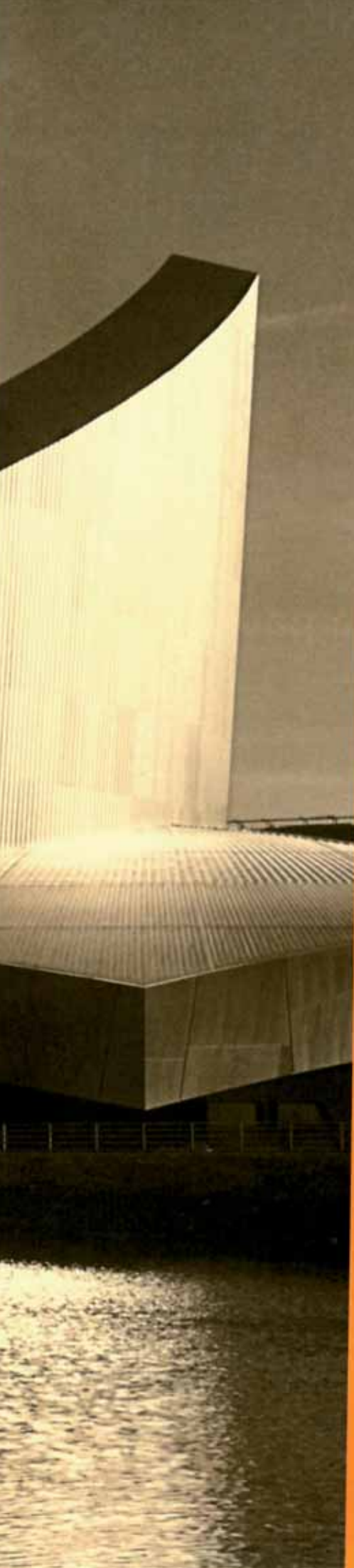


**Els museus militars:
museïtzar la guerra, impulsar la pau**

IMPERIAL WAR MUSEUM NORTH



Poc ens imaginàvem, quan preparàvem aquest primer número de la revista i decidirem el tema del dossier, tot el que ha arribat a passar en el món en aquest llarg procés de llançament d'una nova revista de museologia.

Teniem alguns precedents propers que induïen a debatre un tema com és el de la guerra i la seva patrimonialització. Les guerres dels Balcans i la destrucció dels Budes de la vall de Bamiyan a l'Afganistan. Pensàvem que era un tema prou interessant dins del qual hi havia moltes realitats que sovint es bandejaven en els col·loquis museològics. No sempre és fàcil parlar de la guerra. Les pèrdues humanes que comporta, i tot el sofriment que genera, provoquen certa cautela a l'hora de parlar-ne públicament. Això no treu que sigui un esdeveniment que es repeteix al llarg de la història humana. Per aquest motiu, els museòlegs, tècnics en patrimoni cultural i gestors culturals, ens estem continuament preguntant si un discurs sobre la guerra és ètic o no. Esperem anihilar qualsevol dubte respecte al tema després de llegir els articles d'aquest dossier i poder parlar a partir d'ara des d'una mirada científica -des de la museologia- de les guerres, de les seves causes i conseqüències, dels qui les provoquen i dels qui la pateixen, dels qui se'n beneficien i dels que s'empobreixen, de les d'abans i de les d'ara ...

El que no ens hauriem imaginat mai és que fos un tema de tanta actualitat. La Guerra de l'Iraq ha tornat a encendre un debat que estava mig somort, però en aquest cas el megàfon que ha parlat és la veu de la ciutadania. La Guerra de l'Iraq ha provocat, com totes les guerres, dolor, mort, odi, pobresa, injustícia, però també ha provocat un crit d'indignació. L'arrogància, la desproporció, les proves falses, la manipulació mediàtica, la premeditació i, fins i tot, el seguidisme han fet vessar l'olla de la paciència. En democràcia, quan el poble diu no, els governants han de fer no. Si no és així, s'han de canviar els governants.

El debat és un debat social, no és un debat museològic, però la museologia parla de la societat a la ciutadania i ho ha de fer des d'una responsabilitat científica, però també social. La museologia no pot ser una eina del poder, sinó del carrer. Els museus, com a elements de comunicació, són propagadors de missatges i no estan exempts de manipulacions ideològiques i partidistes.

Aquestes i moltes altres reflexions les trobareu en els articles que conformen aquest dossier. Trobareu idees exposades en un article que són ratificades en d'altres. També en trobareu de matisades i ampliades. Fins i tot, en trobareu d'antagòniques. Una lectura compacta del dossier possibilitarà un diàleg obert i enriquidor, que ha sorgit de forma espontània no buscada, però que no és més que un símptoma que es tracta d'una discussió molt viva en la nostra societat. L'article de X. Hernández ens situa en un context general, força centrat a l'Europa occidental i el món anglosaxó, que mostra les premisses discursives que en els següents articles s'aniran perfilant i concretant a partir de l'estudi de casos.

Esperem que sigui profitós per a tots vosaltres i que en puguem continuar parlant, ja que hi ha molta feina a fer, en especial a Catalunya.

JORDI MONTLLÓ BOLART
Museòleg